

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2020

міжнародного режиму вичерпання прав інтелектуальної власності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Report on the protection and enforcement of intellectual property rights in third countries, Brussels, 20 December 2019. URL: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15330-2019-INIT/en/pdf>.
2. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України: Закон України від 17.10.2019 р. № 202-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/202-20>.
3. Харченко О. Новели сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 6.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УКРАЇНИ ВІДПОВІДНО ДО УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС ЩОДО ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК

Дегтяр Р. О.

Студентка V курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Пахомов В. В.

д. ю. н., професор, завідувач кафедри КПДС ННІ права

Сумського державного університету

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована в 2014 р., містить широкий обсяг зобов'язань сторін у тому числі не оминаючи питання з охорони інтелектуальної власності [1].

Такі зобов'язання України перед Європейським Союзом полягають у поступовому та поетапному процесі реформ та адаптації законодавства в Україні до нормативно-правових актів ЄС, що є пріоритетною складовою такого процесу. У даній співпраці чималої уваги потребує саме сфера інтелектуальної власності через те, що держави-члени Європейського Союзу забезпечують високий рівень правоохорони та реалізації прав у цій царині. На сьогодні положення українського законодавства щодо торговельних марок не забезпечує ефективного комплексного правового регулювання. Надійний захист даного об'єкту інтелектуальної власності в Україні дозволить відповідним суб'єктам, які запускають на ринок новий продукт, реалізовувати свої права в повному обсязі і збільшувати прибутки.

У вищезгаданій Угоді про асоціацію питанням стандартів та захисту прав, що стосуються прав інтелектуальної власності присвячена глава 9 «Інтелектуальна власність» розділу IV. Дані стандарти розподілено за окремими об'єктами інтелектуальної власності: авторського права та суміжних прав, торговельних марок, географічних зазначень, промислових зразків, інших об'єктів, права на які випливають з патентів, топографії напівпровідникових продуктів, та підрозділ який стосується інших положень (генетичні ресурси, традиційні знання та фольклор, сорти рослин). Стандарти визначають основні засади правового регулювання відносин інтелектуальної власності, які повинні застосовуватися як в країнах ЄС, так і в Україні. Щодо основних цілей в частині інтелектуального права, то в Угоді до них відносяться: а) спрощення створення і комерційного використання інноваційних продуктів та продуктів творчої діяльності на території Сторін; і б) досягнення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав інтелектуальної власності [1].

На жаль, 2019 рік не був багатим на виконання зобов'язань щодо торговельних марок та приведення національного законодавства у відповідність з нормами ЄСу даній сфері. Хоча у Звіті за 2018 рік про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом на 2019 рік планувалось розроблення законопроектів для вдосконалення правової охорони інтелектуальної власності щодо торговельних марок [2, с. 27-28].

Задля поетапного та ефективного забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106 було затверджено План заходів з виконання Угоди.

Такий прогрес виконання Україною зобов'язань Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом пов'язаний з прийняттям Кабінетом Міністрів України «Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106, яким детально охарактеризовано завдання з питання виконання Угоди про асоціацію до 2023 року з різних сфер, у тому числі інтелектуальної власності.

У переліку завдань що стосуються прав інтелектуальної власності, своє місце знаходять і торговельні марки, виконання яких передбачене до 31 грудня 2023 року, а відповідальність за виконання покладено на Міністерство розвитку економіки, торгівлі та

сільського господарства України. Серед таких завдань:

1. Посилення правової охорони торговельних марок згідно з нормами ЄС.
2. Приведення у відповідність з вимогами ЄС переліку підстав для відмови у реєстрації торговельної марки.
3. Приведення у відповідність з вимогами ЄС переліку виключних прав власника торговельної марки.
4. Запровадження процедури подання заявки на реєстрацію торговельної марки згідно з нормами ЄС.
5. Визначення відповідних умов, яким повинні відповідати заявки на реєстрацію торговельної марки згідно з нормами ЄС.
6. Визначення класифікації товарів і послуг, щодо яких реєструється торгова марка [3].

На нашу думку, даний перелік завдань є досить повним, виконання яких посприє позитивним змінам у правовому регулюванні прав інтелектуальної власності на торговельні марки.

У поточному Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС за 2019 рік ключовими на 2020 рік є ряд завдань які стосуються також і торговельних марок, а саме: прийняття проекту закону, який знаходиться на розгляді у Верховній Раді України - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентним тролінгом» (реєстр. № 2258 від 11.10.2019) щодо узгодження вимог чинного законодавства України в частині охорони прав на торговельні марки і промислові зразки із правом ЄС [4, с. 39].

Отже, Угода про асоціацію визначає правову основу співпраці між Україною та ЄС у сфері інтелектуальної власності, що охоплює різні об'єкти права інтелектуальної власності, зокрема й торговельні марки. Бачимо, що Україна не завжди справляється з поставленими завданнями з реалізації ряду важливих завдань щодо розвитку системи правової охорони інтелектуальної власності. Наближення національного законодавства до норм Європейського Союзу, шляхом виконання зобов'язань, дозволить позбутись суттєвих прогалин у нормативно-правових актах України щодо забезпечення правової охорони торговельних марок.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої

сторони: Угода від 27 червня 2014 р. № 984_011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

2. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2018 році. Київ, 2019. URL: <https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/association-agreement-implementation-report-2018.pdf>.

3. План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-%D0%BF>.

4. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС за 2019 рік, Київ, 2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/ar-aa-implementation-2019-4.pdf>.

ЩОДО ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ «ПАТЕНТНОМУ ТРОЛІНГУ»

Чернадчук О. В.

*к. ю. н., ст. викладач кафедри КПДС ННІ права
Сумського державного університету*

Питання протидії патентному тролінгу як одному з видів порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності набуває актуального значення, що пов'язано зі швидким збільшенням кількості патентів, і, як наслідок, поширенням такого явища як патентний тролінг, існування якого нівелює ідею захисту інтелектуальної власності загалом.

Згідно рейтингу World Intellectual Property Organization за патентною активністю в 2017 році Україна посіла 27 місце із 176 країн [1], випередивши при цьому Польщу, економіка якої у 4 рази перевищує українську за ВВП. В той же час, підписавши Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом Україна взяла на себе ряд зобов'язань в тому числі в сфері інтелектуальної власності, зокрема щодо належного рівня захисту прав інтелектуальної власності та гармонізації національної системи охорони прав інтелектуальної власності. Зважаючи на зазначене, одним із головних завдань України є створення такої правової бази, яка б протидіяла появі патентного тролінгу та сприяла притягненню винних осіб до юридичної відповідальності.

Протидія цьому негативному явищу додатково актуалізується потребою покращення інвестиційного клімату та євроінтеграційними процесами, що відбуваються.

Сутність патентного тролінгу полягає в тому, що недобросовісний заявник, який насправді не є виробником чи винахідником, подає заявку на реєстрацію патенту на об'єкт